

Natural & Artificial
Intelligence Lab

Õpetamine tänapäeva maailmas

Jaan Aru

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

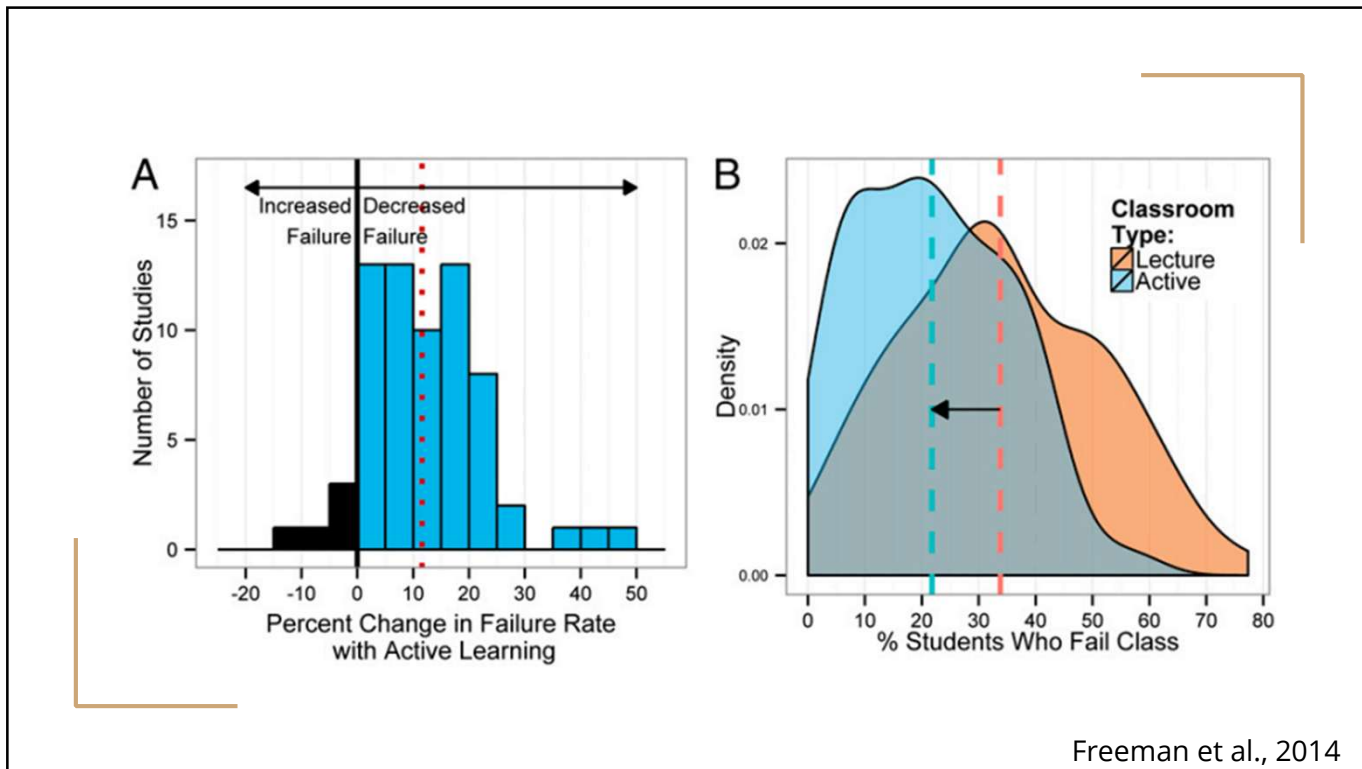

HARIDUS- JA NOORTEAMET

1

Loengute pidamine on mõttetu?

2

3

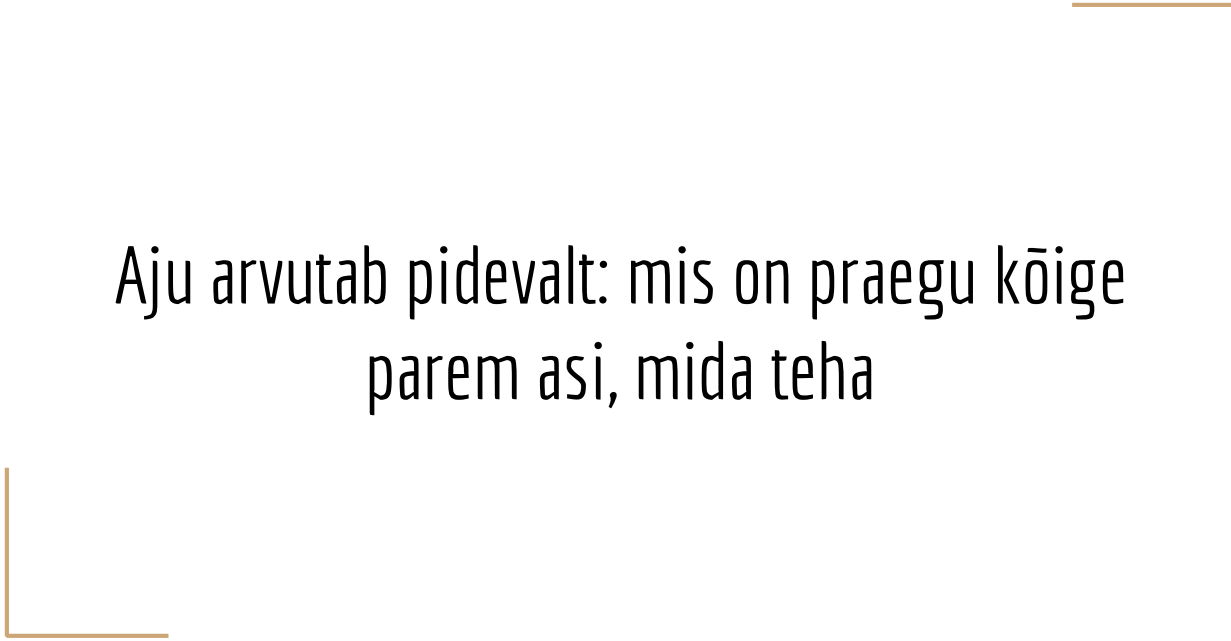
Millegi õppimine vajab tähelepanu

4

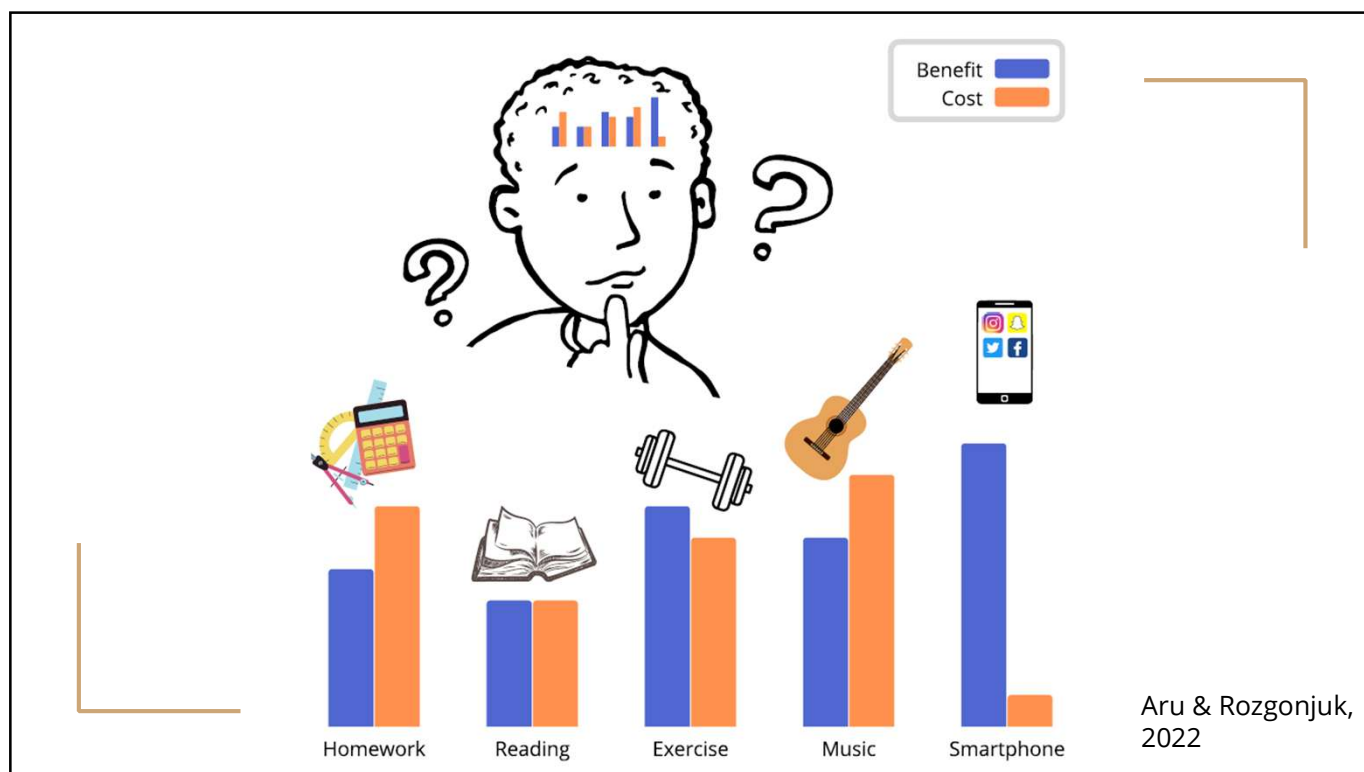
Tähelepanu on (tänapäeva maailmas) raske
pikalt hoida

5

Aju arvutab pidevalt: mis on praegu kõige
parem asi, mida teha

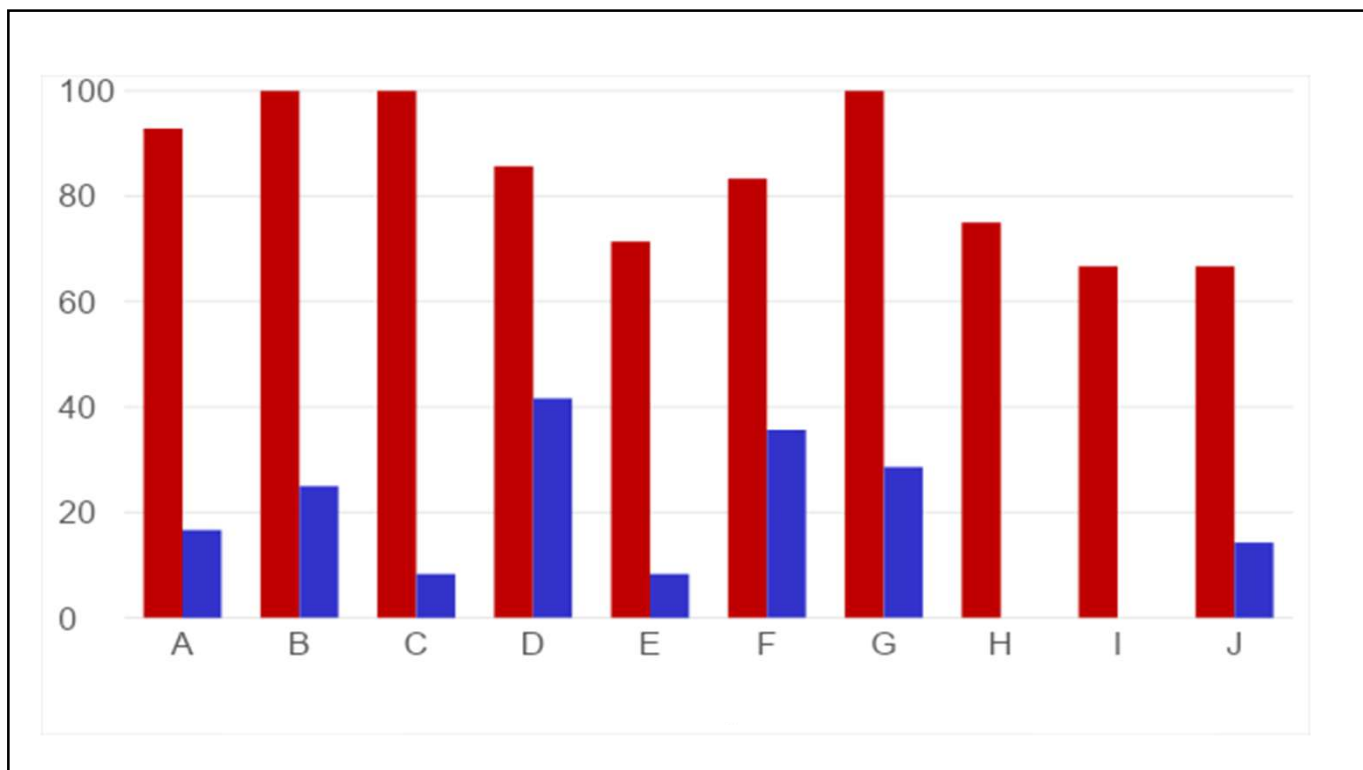
6

7

Loengus tekib kergesti õppimise illusioon

8

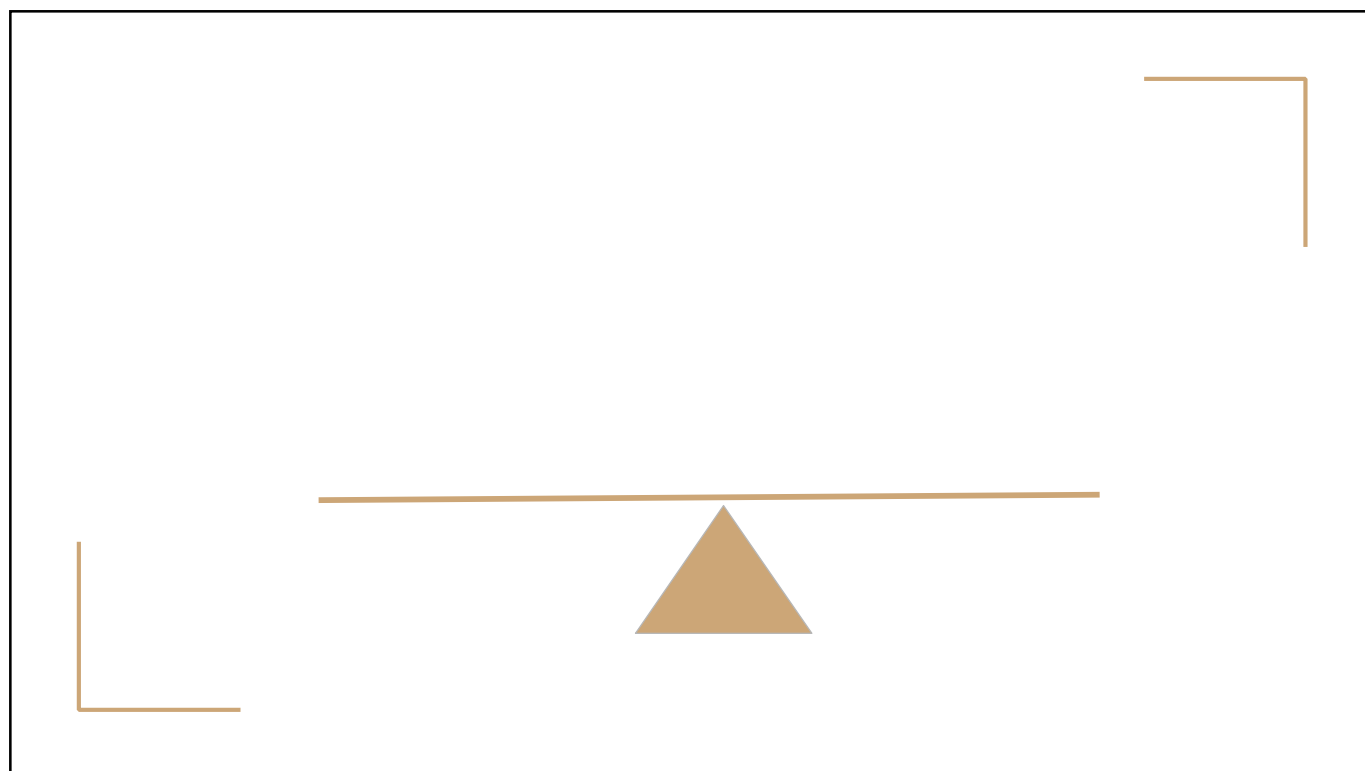
9

Loengute pidamine on mõttetu?

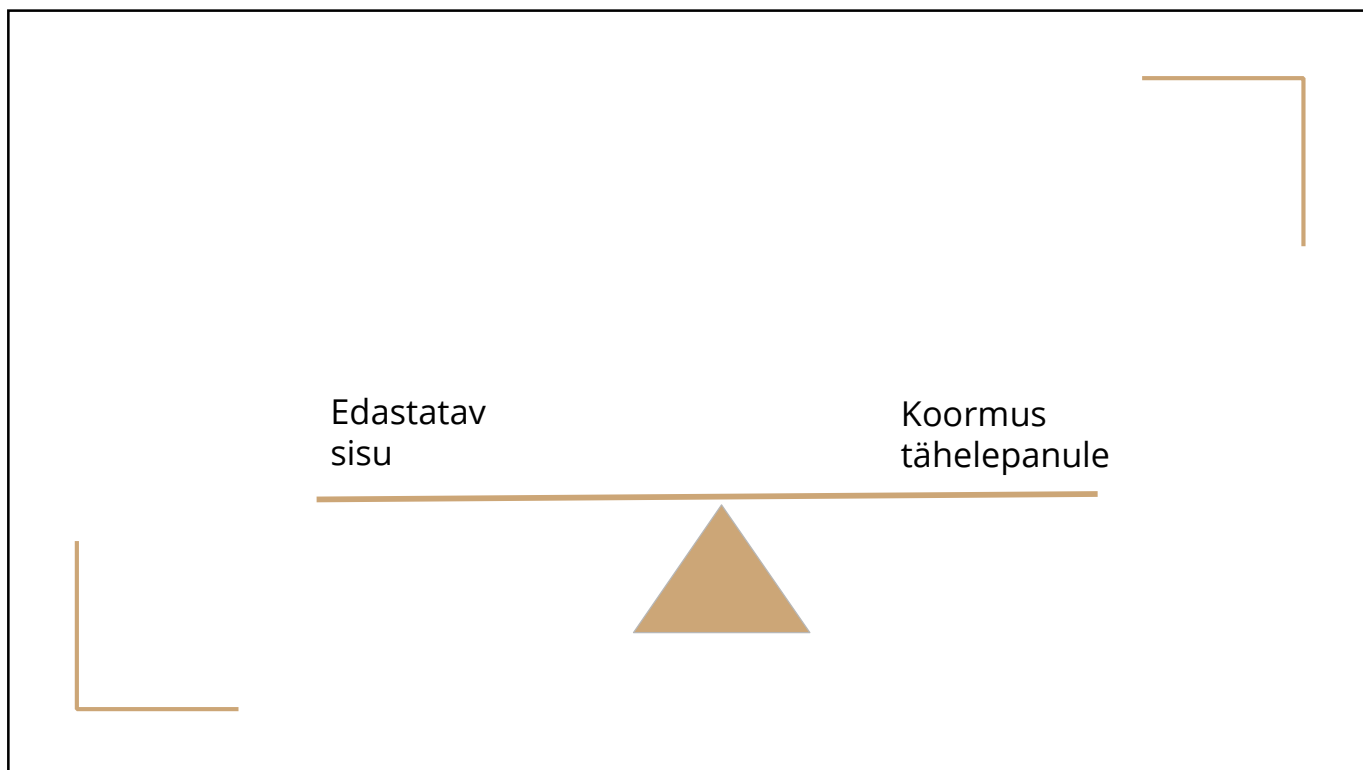
10

Loeng on efektiivne viis infot edastada

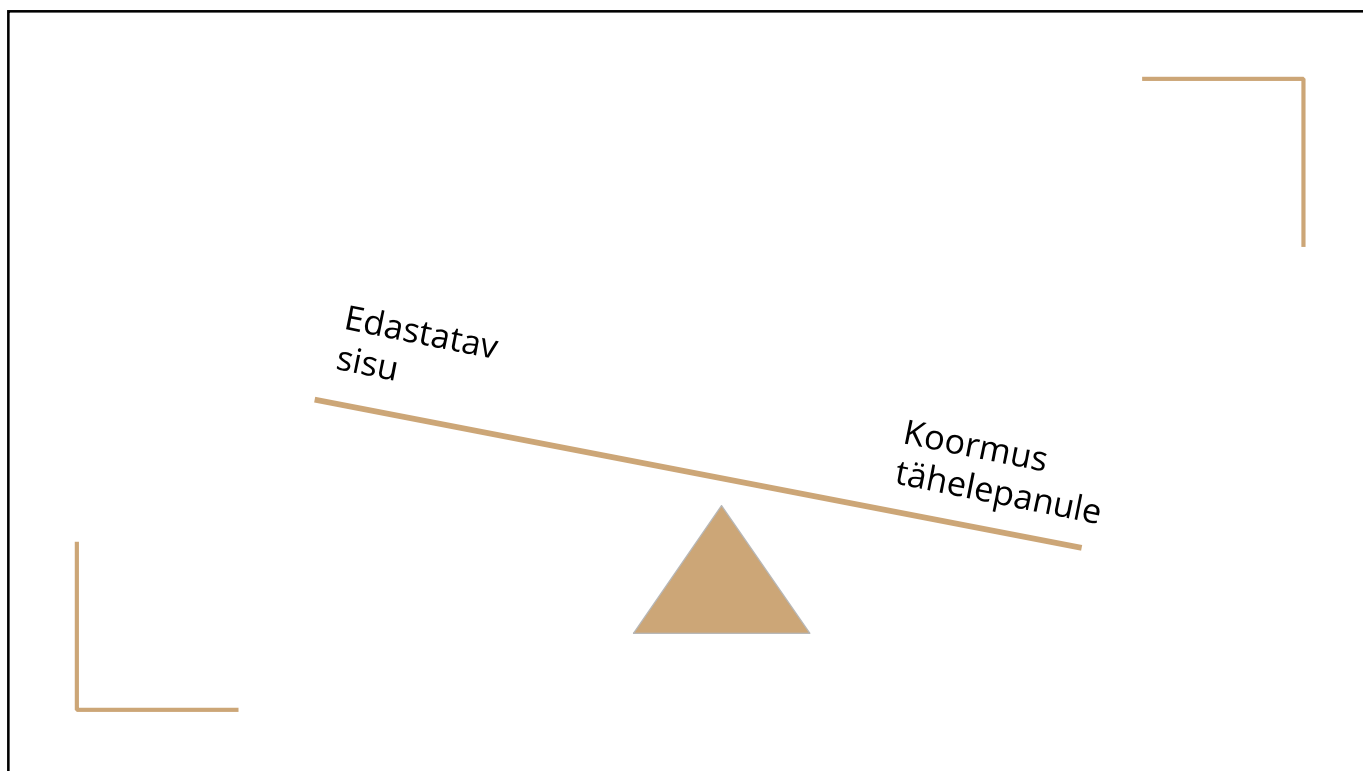
11

12

13

14

90 minutit järjest kuulata on pea võimatu

15

90 minutit järjest kuulata on pea võimatu

Mida teha?

16

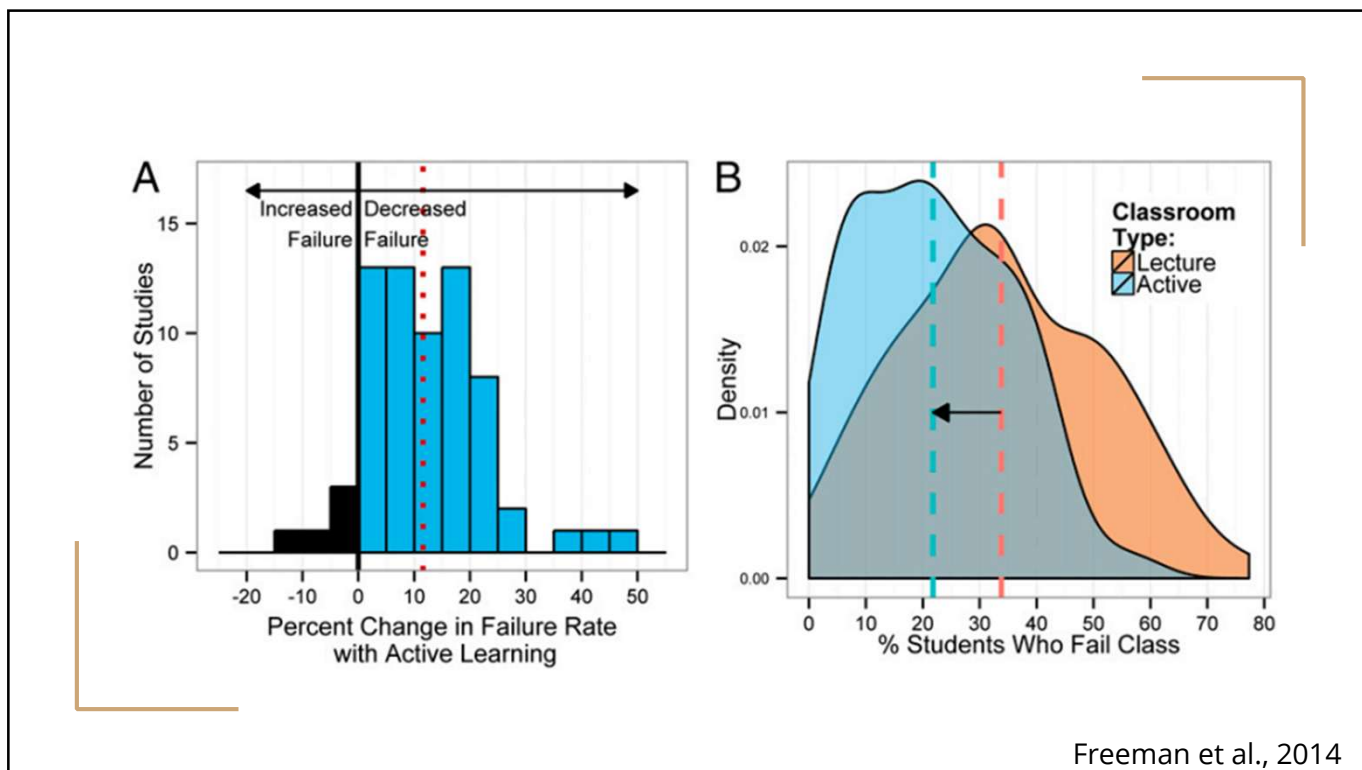
Paus, küsimused

17

“Päevik”

- teeb loengu kaheks osaks
- võimaldab teadmisi väljendada
  - motiveerib tähelepanu
  - motiveerib kohalkäimist

18

19

Loenguformaad sobib, kui eesmärk on
laiendada arusaama ja tekitada uusi seoseid

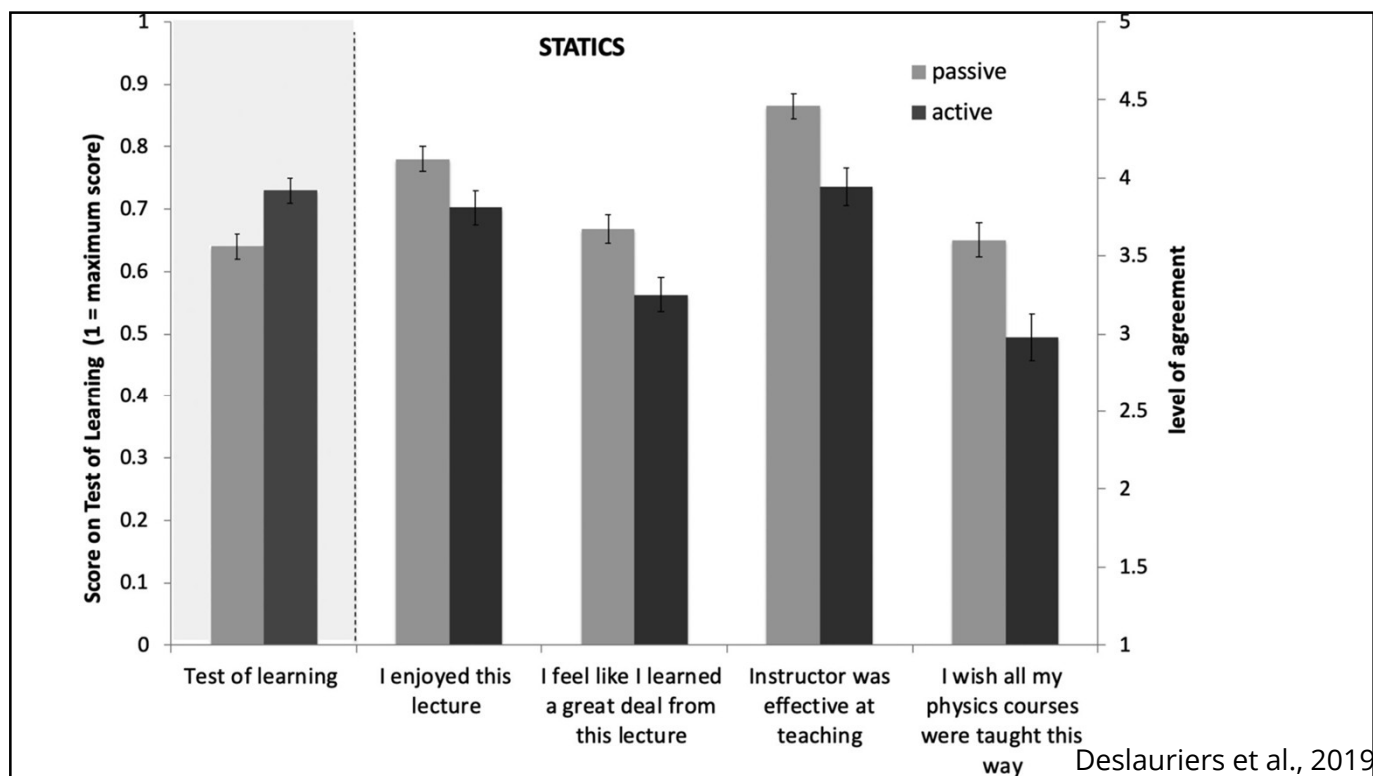
20

Loenguformaat **El sobi**, kui eesmärk on, et tudengid oskaksid teadmisi **rakendada**

21

Teadmiste rakendamist (millegi lahendamiseks, tegemiseks, arutlemiseks jne jne) saab õppida ainult ise neid teadmisi rakendades

22

23

Need õppimise meetodid, mis on kõige kasulikumad, on ka kõige raskemad

24

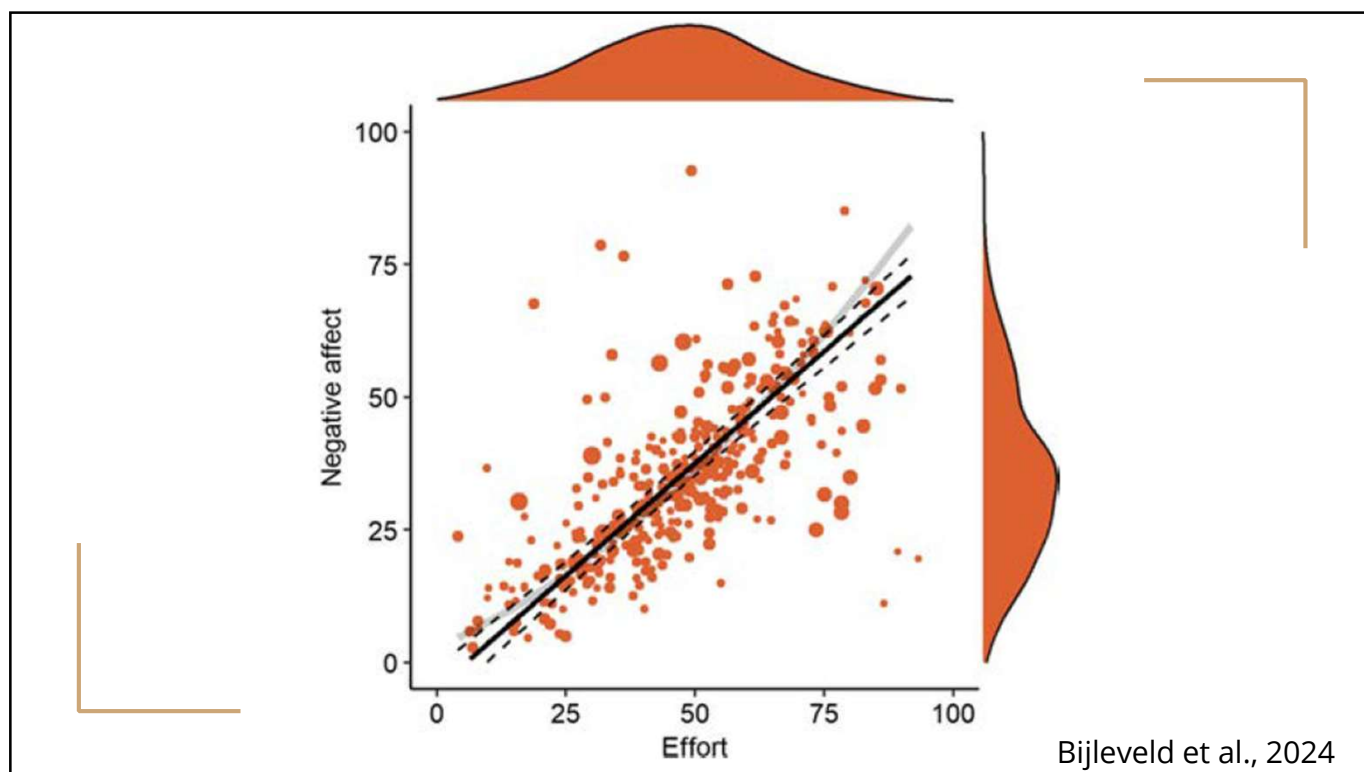
Probleemi süvendab tehisaru

25

H. Runnel: "Mõtelda on mõnus"

26

27

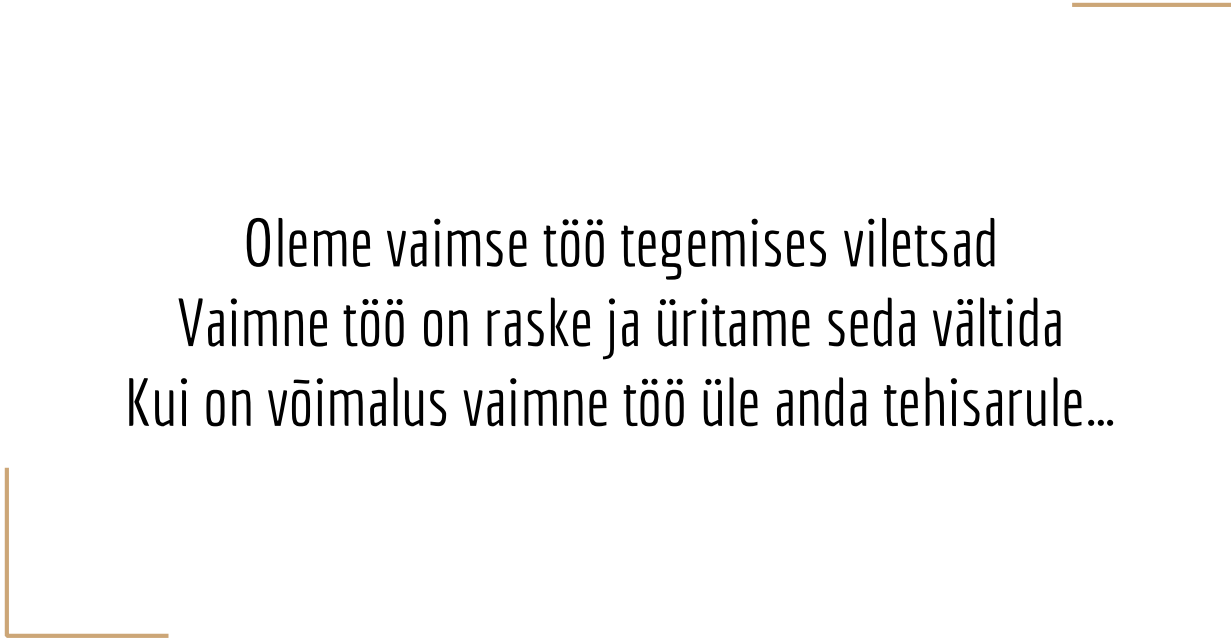
Oleme vaimse töö tegemises viletsad

28

Oleme vaimse töö tegemises viletsad
Vaimne töö on raske ja üritame seda vältida

29

Oleme vaimse töö tegemises viletsad
Vaimne töö on raske ja üritame seda vältida
Kui on võimalus vaimne töö üle anda tehisarule...

30

Kuidas üliõpilased kasutavad tehisaru?

31

I KUUM

28.06.2025, 08:21

Tehisaru abil valmis tudengi magistritöö kahe nädalaga. „Raske on ette kujutada, et kirjutaksin ilma selleta nii pika teksti“ (201)

„Hariduses on kriis,“ ütleb üks **Tartu ülikooli** töötaja omavahelises vestluses. „Tuleb reageerida või sureme.“

32

tehisaru abil sai tudeng kirjutatud „täiesti
korralikud analüüsid“

„Minu aju ei oska niimoodi analüüsida“

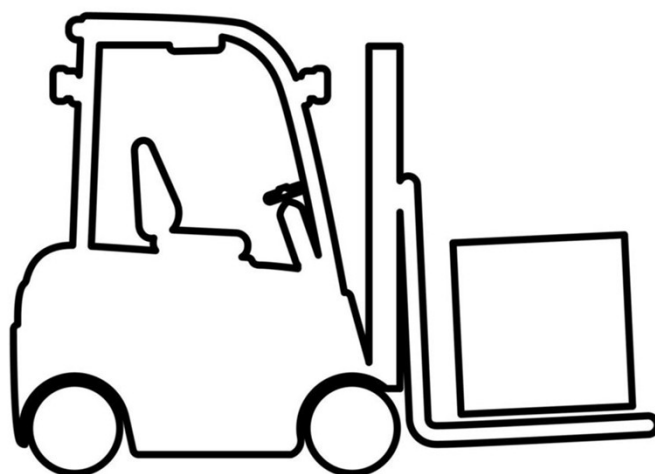
33

Tudeng: “Aga miks täpselt ei tohi anda oma
ülesandeid tehisarule?”

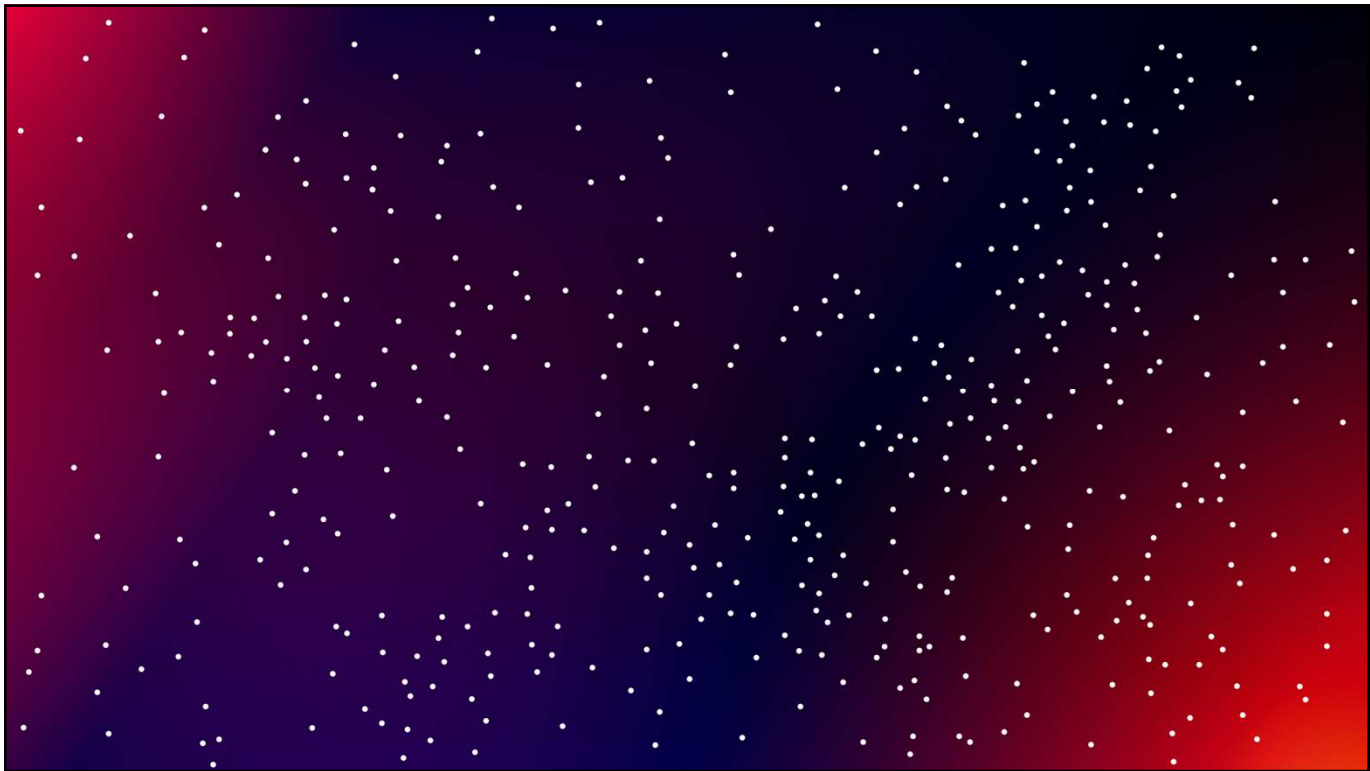
34

Õppimine toimub ainult siis, kui teeme ise

35

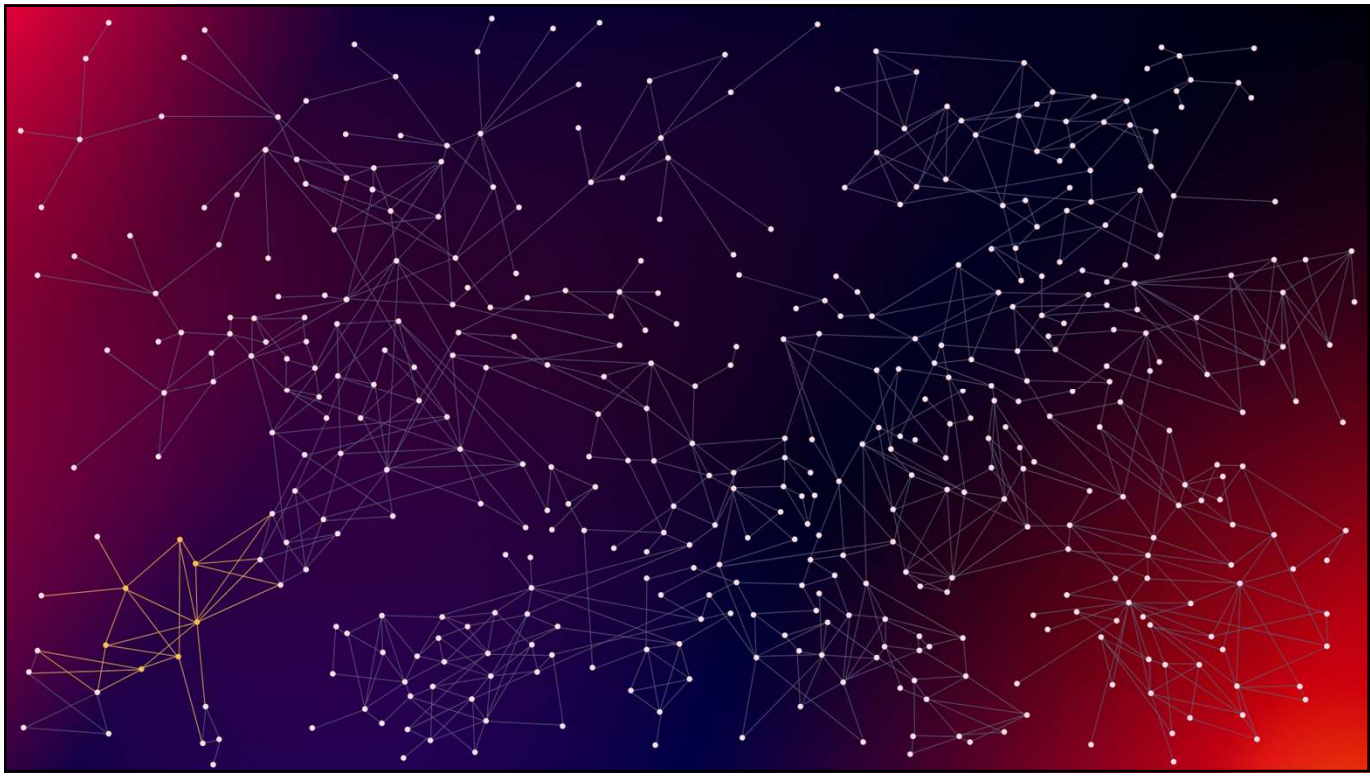
36

37

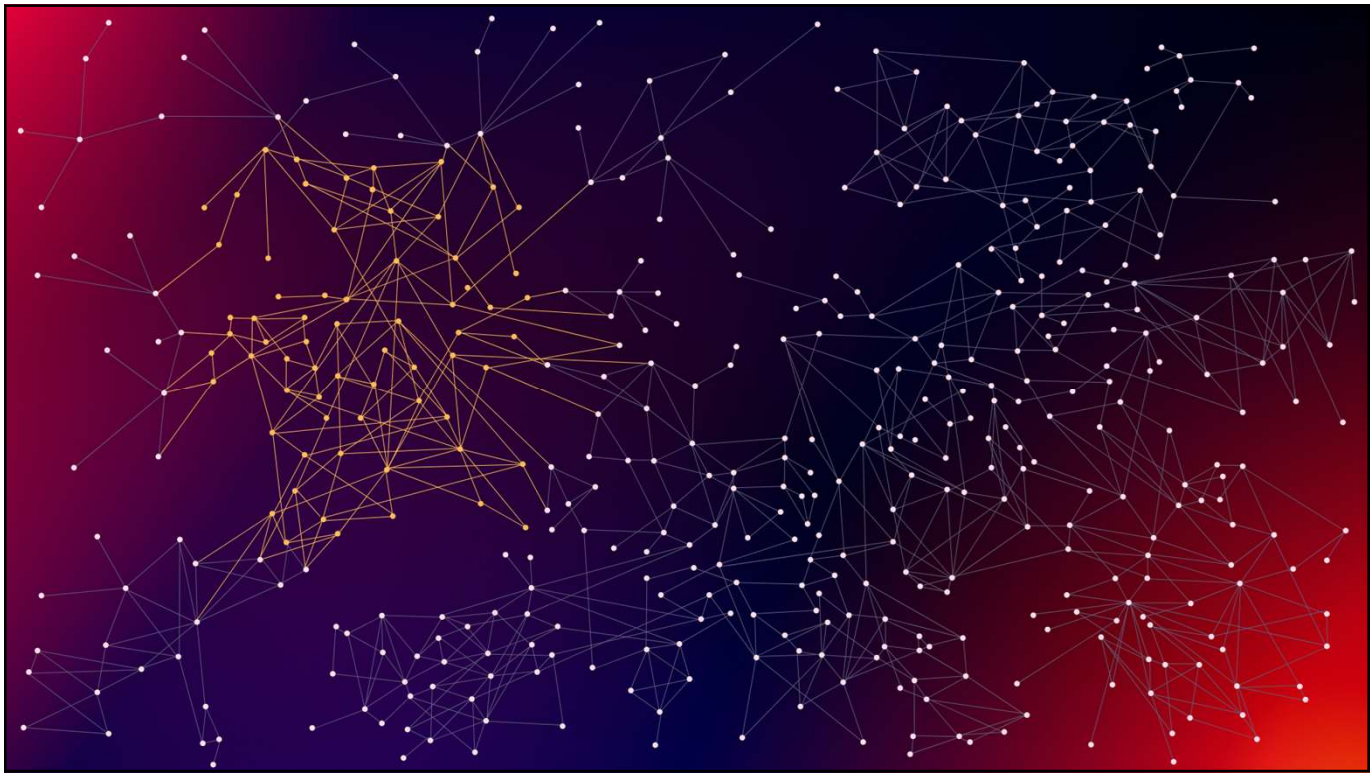
38

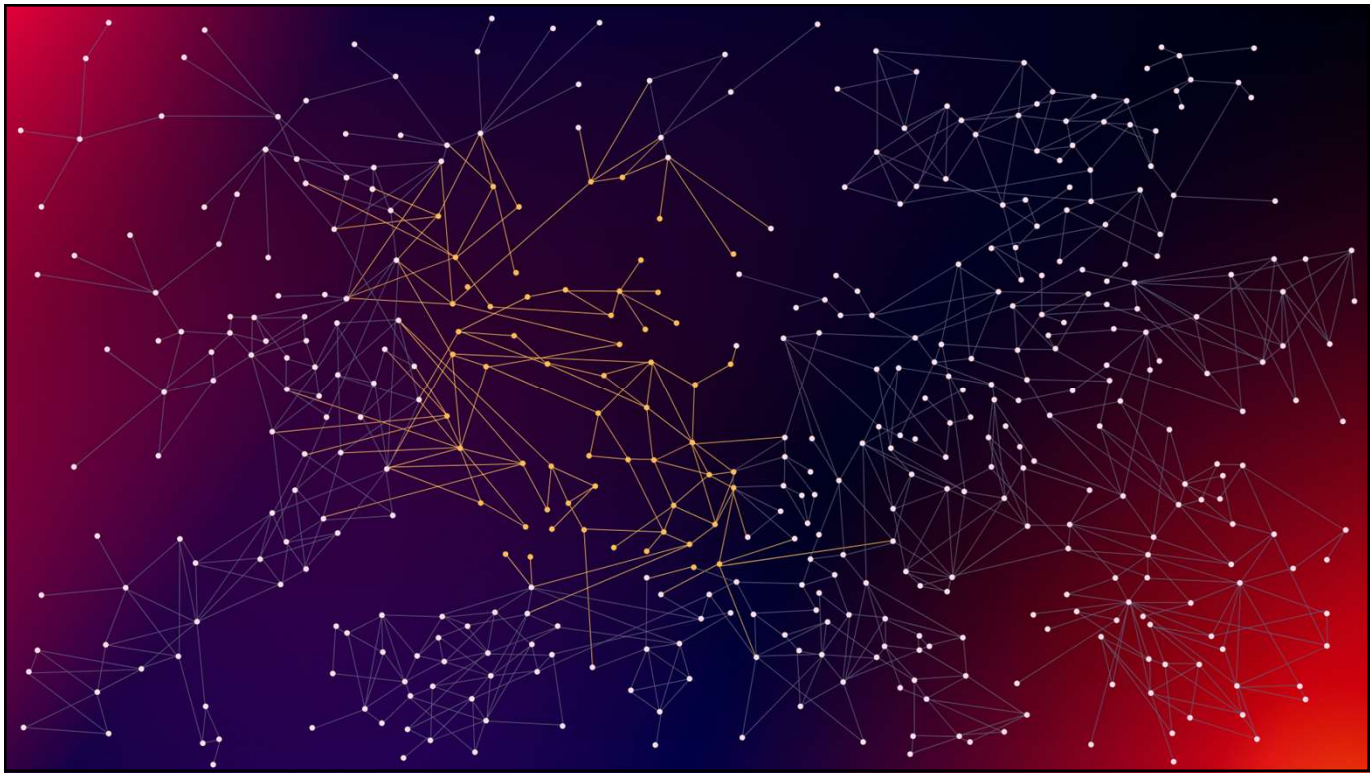
39

40

41

42

43

44

45

46

Vastus: “Ajuaktiivsuse mustrid, mis on seotud kuulamise, lugemise ja kopeerimisega, ei ole need mustrid, mida on tarvis asjast arusaamiseks, äraõppimiseks ja edasiseks kasutamiseks.”

47

Oleme vaimse töö tegemises viletsad
Vaimne töö on raske ja üritame seda vältida
Kui on võimalus vaimne töö üle anda tehisarule...

48

Oleme vaimse töö tegemises viletsad
Vaimne töö on raske ja üritame seda vältida
Kui on võimalus vaimne töö üle anda tehisarule...

Soovitus: 1) mitte jätta kodutöök
ülesandeid, mida on lihtne tehisaru poolt ära
teha;
2) selgitada, miks on tarvis ise teha

49

Mida me tahame, et tudengid meie kursuselt õpivad?

50

Mida me tahame, et tudengid meie kursuselt õpivad?

Uus vaade teemale, uued mõtted – loeng* sobib

51

Mida me tahame, et tudengid meie kursuselt õpivad?

Uus vaade teemale, uued mõtted – loeng* sobib

Uued oskused, pädevus rakendada – peavad
harjutama täpselt vastavaid tegevusi

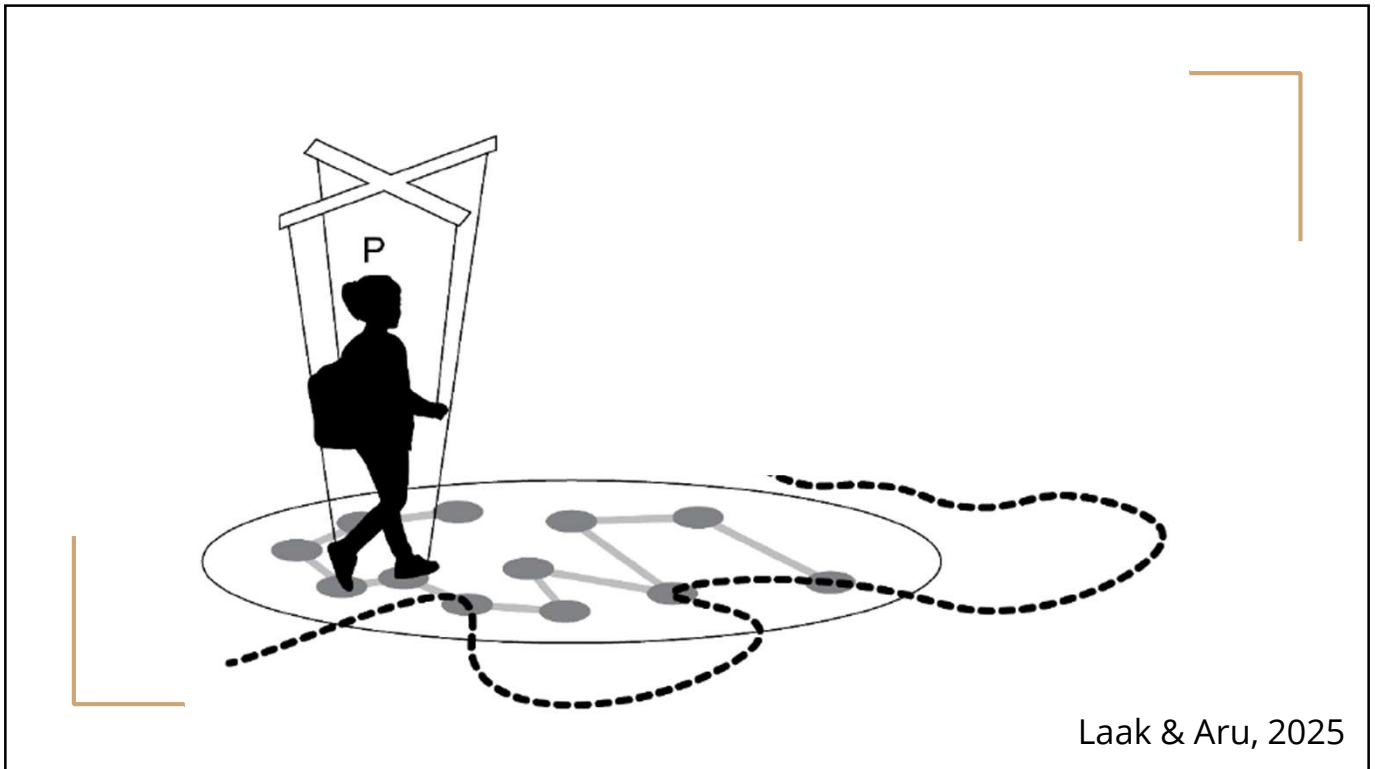
52

Tudeng: “aga miks peab üldse ise midagi oskama
(kui tehisarü minu eest kõik ära teeb)?”

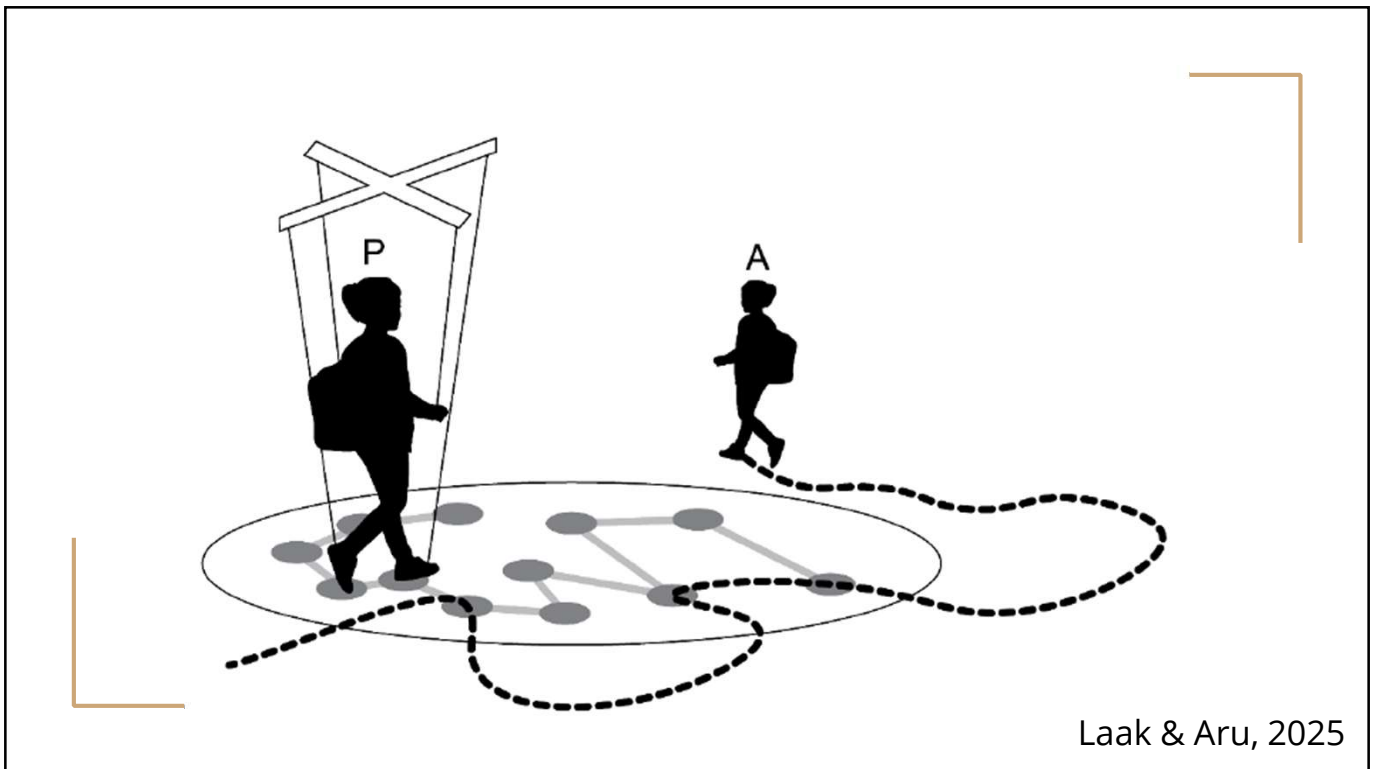
53

Vastus: “Selleks, et olla vaba”

54

55

56

Ülikoolis me arendame mõttevabadust!

57

Suur tänu!

Tegevust viiakse läbi Haridus- ja noorteprogrammi ja Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava meetmete nimekirja tegevuse "Kõrghariduse kvaliteet ja rahvusvahelistumine" (KVARA programm) raames

58